

ವ್ಯಾಕರಣದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ

ಡಾ. ರತ್ನಪ್ರಭಾ

ಕನ್ನಡ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು

ಆನೇಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಜಿಲ್ಲೆ.

rathnaprabhashiva@gmail.com

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/05/rathnaprabha/>

ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಕರಣವೇ ಅಡಿಪಾಯ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ವ್ಯಾಕರಣದ ಅಭ್ಯಾಸದ ನಂತರವೇ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಭಾಷೆಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ವ್ಯಾಕರಣ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿಯಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ವ್ಯಾಕರಣದ ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿ.ಪೂ.5ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಪಾಣಿನೀಯ 'ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ' ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು 'ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ' ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾತ್ಯಾಯನ ಮತ್ತು ಪತಂಜಲಿ ಪಾಣಿನೀಯ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹರಡಿದ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಕೃತದ ಅನುಕರಣದಿಂದ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತ.ಸು. ಶಾಮರಾಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಯೂ, ತೆಲುಗಿಗೆ ಕಣ್ಣ ಮಹರ್ಷಿಯೂ ಆದಿ ವೈಯಾಕರಣರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿ 'ಪೆರುಗತ್ತಿಯಂ' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿ.ಶ.ದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ತೃಣ ಧೂಮಾಗ್ನಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ 'ತೊಳಗಾಪಿಯಂ' ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯಾಕರಣಕೃತಿ. ಈ ವ್ಯಾಕರಣ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಕೃತಿಯಾಗಿರದೇ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ

ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪುಗೊಂಡ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ಭವನಂದಿ' ಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ 'ನನ್ನೂಲ್' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. 12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನನ್ನಯ್ಯ ಭಟ್ಟನು ರಚಿಸಿದ 'ಆಂಧ್ರ ಶಬ್ದ ಚಿಂತಾಮಣಿ' ತೆಲುಗಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯಾಕರಣಗ್ರಂಥ. 13ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೇತನ ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರ 'ಆಂಧ್ರ ಭಾಷಾಭೂಷಣ'ವನ್ನೂ, ಅರ್ಥವರ್ಣಾಚಾರ್ಯ 'ತ್ರಿಲಿಂಗ ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಡುವೆ 'ವಿಕೃತಿ ವಿವೇಕ' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 1862ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ 'ಬಾಲ ವ್ಯಾಕರಣ' ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

14ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ಲೀಲಾತಿಲಕಂ' ಎಂಬ ಮಲಯಾಳಂ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಕಾರ ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಲೀಲಾತಿಲಕಕಾರನು ನಾಗವರ್ಮನ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರ ಮೂಲಕ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕೃತವೇ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು.

ಕ್ರಿ.ಶ.600 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಗರಾಜ ದುರ್ಮನೀಶ 'ಶಬ್ದಾವತಾರ' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ರತ್ನತ್ರಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ರನ್ನ ಕವಿ ಕೂಡ ವೈಯಾಕರಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ಮೊದಲ ಅಲಂಕಾರಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ. ಇದು ಮೂರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಕೃತಿ. ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತಾವ್ಯಯಗಳು, ಅರಿಸಮಾಸ, ಶ್ರುತಿದ್ರುಷ್ಟ, ಶ್ರುತಿಕಷ್ಟ, ಯತಿವಿಲಂಘನ, ಬಂಧುರತೆ, ವಿಸಂಧಿ, ವಿರೂಪಸಂಧಿ, ನೇಯಾರ್ಥ, ಕಾರಕದೋಷ, ವಚನದೋಷ, ಸಮುಚ್ಚಯ ದೋಷ, ಅವಧಾರಣೆ, ವಿಶಂಕಾದೋಷ, ಇತ್ಯಾದಿಯಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಗಳಿವೆ.

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ ಪ್ರಯೋಗ, ದ್ವಿತೀಯ ಷಷ್ಠಿ, ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ದೀರ್ಘಕರಣ, ಯುಕ್ತ ಪುನರುಕ್ತಿ, ಬಹುವಿಶೇಷ ಗುಣ ಪ್ರಯೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎರಡನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ 'ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ' ಮತ್ತು 'ಭಾಷಾಭೂಷಣ' ಎಂಬ ಎರಡು ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಗವರ್ಮ 'ಅಲಂಕೃತಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥವೇ ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಸೃಷ್ಟಿ, ಕಾವ್ಯಮಲವ್ಯಾವೃತ್ತಿ, ಗುಣವಿವೇಕ, ರೀತಿಕ್ರಮ ರಸನಿರೂಪಣ, ಕವಿಸಮಯ ಎಂಬ ಐದು ಅಧಿಕರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿಕರಣವಾದ ಶಬ್ದಸೃಷ್ಟಿ ಅಷ್ಟಟ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕೃತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ 1.ಸಂಜ್ಞಾ ಪ್ರಕರಣ 2.ಸಂಧಿ ಪ್ರಕರಣ 3.ನಾಮ ಪ್ರಕರಣ 4.ಸಮಾಸ ಪ್ರಕರಣ 5.ತದ್ವಿತ ಪ್ರಕರಣ 6.ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರಕರಣ ಎಂಬ ಆರು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಶಬ್ದಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಹಳೆಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣ ನಾಗವರ್ಮನ ಎರಡನೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಾಭೂಷಣ ಮೊದಲನೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ 10 ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ 1.ಸಂಜ್ಞಾ ವಿಧಾನಂ 2.ಸಂಧಿ ವಿಧಾನಂ 3.ವಿಭಕ್ತಿ ವಿಧಾನಂ 4.ಕಾರಕ ವಿಧಾನಂ 5.ಯುಷ್ಮದಾದಿ ವಿಧಾನಂ 6.ಸಮಾಸ ವಿಧಾನಂ 7.ತದ್ವಿತ ವಿಧಾನಂ 8.ಆಖ್ಯಾತ ವಿಧಾನಂ 9.ಅವ್ಯಯ ವಿಧಾನಂ 10.ನಿಪಾತ ವಿಧಾನಂ ಎಂಬ ಹತ್ತು ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು 269 ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಇದರ ಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿವೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದಾದ 'ಉದಯಾದಿತ್ಯಲಂಕಾರ' ಎಂಬುದು 72 ಪದ್ಯಗಳು ಇರುವ ಚಿಕ್ಕಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಭೇದ, ರೀತಿ, ರಸ, ಕಾವ್ಯ ಗುಣಗಳು, 36 ಅಲಂಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಚಿತ್ತಾಣ ಮತ್ತು ಬೆಂದಂಡೆ ಎಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ

ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.1500 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ 'ಮಾಧವಾಲಂಕಾರ' ದಂಡಿಯ ಕಾವ್ಯದರ್ಶನದ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ.

ಹದಿಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೇಶಿರಾಜ ಕನ್ನಡ ವೈಯಾಕರಣ-ರಲ್ಲಿಯೇ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾದವನು. ಈತ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1.ಸಂಧಿ ಪ್ರಕರಣ 2.ನಾಮ ಪ್ರಕರಣ 3.ಸಮಾಸ ಪ್ರಕರಣ 4.ತದ್ವಿಧ ಪ್ರಕರಣ 5.ಅಪಭ್ರಂಶ ಪ್ರಕರಣ 6.ಧಾತು ಪ್ರಕರಣ 7.ಅಪಭ್ರಂಶ ಪ್ರಕರಣ 8.ಅವ್ಯಯ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ಎಂಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು 326 ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೇಶಿರಾಜನೇ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ಕಾವ್ಯಾಲೋಕನ, ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡದ ಅಸಾಧಾರಣ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ.

17ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಟ್ಟಕಳಂಕನು ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನವೆಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕವಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತತ್ವಮ, ತದ್ಭವ, ದೇಶಿಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳೇ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೈಯಾಕರಣ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳು 592 ಸೂತ್ರಗಳು ಇವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಇತರ ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತೊಡಗುವ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ರತ್ನತ್ರಯರಾದ ಪಂಪ, ಪೊನ್ನ, ರನ್ನರು ಉಭಯ ಭಾಷಾ ವಿಶಾರದರಾಗಿದ್ದರು. ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ ನಾಗವರ್ಮ, ಕೇಶಿರಾಜ,

ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಅದರ ಕಂಪು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

1810ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರಿಂದ 'ಧಾತುಮಂಜರಿ' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ ರಚಿತವಾದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. 19ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾದವು. ರೆ. ವಿಲಿಯಂ ಕೇರಿ ಎಂಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸ 1817ರಲ್ಲಿ 'ಎ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರು. ಇದು ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಮೊದಲ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ. ಇಲ್ಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿವೆ.

ಜಾನ್ ಮೆಕೆರೆಲ್ 1820ರಲ್ಲಿ 'ಎ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಎರಡನೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಸೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿವೆ. ಜಾನ್ ಮೆಕೆರೆಲ್ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಥಾಮಸ್ ಹಡನ್ಸ್ 1859ರಲ್ಲಿ 'ಅನ್‌ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ದಿ ಕನ್ನಡ ಆರ್ ಕ್ಯಾನರಿಸ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ರೆ. ಜೀಗ್ಲರ್ 1882ರಲ್ಲಿ 'ಎಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಕೀ ಟು ದಿ ಕ್ಯಾನರಿಸ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಎಂಬ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಗ್ರೇಟರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ 1884ರಲ್ಲಿ 'ಟೇಬಲ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾನರಿಸ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

1903ರಲ್ಲಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಎಫ್. ಕಿಟೆಲ್ 'ಎ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ದಿ ಕನ್ನಡ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಇನ್ ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ದಿ ತ್ರೀಡೈಯಲಕ್ಷಸ್' ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಿಟೆಲರು 'ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳು' ಮತ್ತು 'ಸಂಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳು'

ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1914ರಲ್ಲಿ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಸ್ಟೆನ್ಸರ್ 'ಎ ಕ್ಯಾನರೀಸ್ ಗ್ರಾಮರ್' ಎಂಬ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಅಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವು ಸರಳ, ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಎ. ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಾಕರಣ', ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ 'ಕನ್ನಡ ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣ', ಎನ್. ರಂಗನಾಥಶರ್ಮರ 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ', ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ' ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು, ಎಂ. ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, 1979, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.
2. ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, 1903.
3. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ತ.ಸು. ಶಾಮರಾಯ, ಶಕ್ತಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, 1935.
4. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವಿವೇಚನೆ, ಡಾ. ವಿ. ಜಿ. ಪೂಜಾರ, ಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, 2012.
5. ಕನ್ನಡ ಸೊಲ್ಲರಿಮೆ ಮತ್ತು ನುಡಿಯರಿಮೆ, ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಪಿ. ಎಂ., ಚಿಂತನ ಬಯಲು, ಮೊಡಂಕಾಪು ಅಂಚೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ದಕ್ಷಿ ಕನ್ನಡ-574 219, 2013.